

คำวินิจฉัยของ นายชุมพล ณ สงขลา ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๔๕/๒๕๕๖

วันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๖

เรื่อง ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๕๘ กรณีพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล พุทธศักราช ๒๕๕๒ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๓๘ มาตรา ๒๐ (๑) มีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ หรือไม่

ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาเสนอเรื่องพร้อมความเห็น ลงวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๕๕ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามหนังสือร้องเรียนของปลัดกระทรวงมหาดไทย ว่าพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล พุทธศักราช ๒๕๕๒ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๓๘ มาตรา ๒๐ (๑) มีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้อง ข้ออ้างและเหตุผลโดยสรุปของทุกฝ่ายปรากฏในคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ

พิเคราะห์แล้ว มีปัญหาต้องวินิจฉัยว่า พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล พุทธศักราช ๒๕๕๒ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๓๘ มาตรา ๒๐ (๑) ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ หรือไม่ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๗ (๑) บัญญัติถึงลักษณะของผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในส่วนที่เกี่ยวกับสัญชาติของผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งไว้แต่เพียงว่า มีสัญชาติไทยโดยการเกิดเท่านั้น ไม่มีข้อความกล่าวถึง บุคคลผู้มีสัญชาติไทยซึ่งบิดาเป็นคนต่างด้าวไว้ด้วยแต่ประการใด แต่ตามพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลฯ มาตรา ๒๐ (๑) บัญญัติถึงลักษณะของผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาเทศบาลไว้ว่า “มีสัญชาติไทยโดยการเกิดแต่บุคคลผู้มีสัญชาติไทยซึ่งบิดาเป็นคนต่างด้าว ต้องมีคุณสมบัติตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนอื่นด้วย” เห็นว่า บทบัญญัติดังกล่าวให้สิทธิแก่บุคคลผู้มีสัญชาติไทยโดยการเกิดเช่นเดียวกันไม่เสมอกันในกฎหมายกล่าวคือ หากผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาเทศบาลผู้ใดซึ่งมีสัญชาติไทยโดยการเกิดแต่มีบิดาเป็นคนต่างด้าว ผู้นั้นจะต้องมีคุณสมบัติประการอื่นเพิ่มขึ้นตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้ง

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอีกด้วย บทบัญญัติดังกล่าวในส่วนที่ว่า “แต่บุคคลผู้มีสัญชาติไทยซึ่งบิดาเป็นคนต่างด้าว ต้องมีคุณสมบัติตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอีกด้วย” จึงเป็นบทกฎหมายที่เลือกปฏิบัติต่อบุคคลเพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องเชื้อชาติ ทำให้บุคคลซึ่งมีสัญชาติไทยโดยการเกิดเช่นเดียวกันได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายไม่เท่าเทียมกัน ดังนั้น บทบัญญัติดังกล่าวจึงขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ เป็นอันใช้บังคับมิได้

อาศัยเหตุผลดังกล่าวมา จึงวินิจฉัยว่า พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล พุทธศักราช ๒๕๕๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๓๘ มาตรา ๒๐ (๑) เฉพาะข้อความที่บัญญัติว่า “แต่บุคคลผู้มีสัญชาติไทยซึ่งบิดาเป็นคนต่างด้าว ต้องมีคุณสมบัติตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอีกด้วย” ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ เป็นอันใช้บังคับมิได้

นายจุมพล ณ สงขลา

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ